

Postanowienie z dnia 17 kwietnia 1996 r.
I PRZN 2/96

Osoby, które w następstwie wyborów nowych władz, przestały pełnić funkcje przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego związku zawodowego, nie są upoważnione do występowania w imieniu tego związku przed sądem, w tym także do wnoszenia skargi o wznowienie postępowania.

Przewodniczący SSN: Teresa Romer, Sędziowie SN: Kazimierz Jaśkowski, Walerian Sanetra (sprawozdawca),

Sąd Najwyższy, z udziałem prokuratora Stefana Trautsolta, po rozpoznaniu w dniu 17 kwietnia 1996 r. sprawy z wniosku Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego "Solidarność 80" Region Ś.-D. z siedzibą w K. o zarejestrowanie związku, na skutek rewizji nadzwyczajnej Ministra Sprawiedliwości [...] od postanowienia Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 30 października 1995 r. [...]

p o s t a n o w i ł:

o d d a ł i ć rewizję nadzwyczajną

U z a s a d n i e n i e

Postanowieniem z dnia 19 stycznia 1995 r., [...] Sąd Wojewódzki w Katowicach zarejestrował Niezależny Samorządny Związek Zawodowy "Solidarność 80" Regionu Ś.-D. z siedzibą w K. Postanowienie to uprawomocniło się bez zaskarżenia.

W skardze o wznowienie postępowania zakończonego wymienionym postanowieniem Komisja Krajowa NSZZ "Solidarność 80" z siedzibą w S. wniosła o uchylenie postanowienia o rejestracji i oddalenie wniosku. Skarżąca zarzuciła naruszenie prawa do wyłączności swej nazwy, którą przybrał wnioskodawca, bez uzyskania zgody Komisji Krajowej i z pominięciem jej udziału w sprawie, co uzasadnia skargę o wznowienie postępowania na podstawie art. 401 pkt 2 k.p.c.

Zarządzeniem z dnia 20 czerwca 1995 r., [...], Przewodniczący Sądu Wojewódzkiego w Katowicach zarządził zwrot skargi. W motywach zarządzenia podano, że podpisany pod skargą Stanisław K. wywodził swe uprawnienia do reprezentowania Komisji Krajowej "Solidarność 80" z postanowienia Sądu Wojewódzkiego w Warszawie z dnia 16 marca 1992 r., [...]. Obecnie toczy się postępowanie o wpisanie innych osób do reprezentowania związku. Wobec tego należało zwrócić skargę, gdyż nie wiadomo kto jest upoważniony do reprezentowania Związku.

Zażalenie Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność 80" na Zarządzenie Przewodniczącego Sądu Wojewódzkiego zostało odrzucone postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 30 października 1995 r., [...]. Sąd ten stwierdził, że jest mu wiadome z urzędu, że w rejestrze sądowym jako osoby uprawnione do działania w imieniu Komisji Krajowej są wpisani Zbigniew P. i Ryszard M. W dniu składania zażalenia Stanisław K. nie był uprawniony do działania w imieniu Związku.

Postanowienie Sądu Apelacyjnego zostało zaskarżone rewizją nadzwyczajną przez Ministra Sprawiedliwości, który zarzucił mu rażące naruszenie art. 397 k.p.c. w związku z art. 3 § 2 k.p.c.

Zdaniem Ministra Sprawiedliwości wprowadzie Sąd II instancji ma prawo sam dokonywać ustaleń w postępowaniu zażaleniowym (art. 397 k.p.c.), jednakże zebrany w aktach materiał nie dawał dostatecznych podstaw do ustalenia, kto w istocie rzeczy reprezentuje obecnie Komisję Krajową NSZZ "Solidarność 80". Materiały zawarte w aktach sprawy wskazują, że sytuacja prawna Komisji Krajowej jest nieustabilizowana w wyniku rozłamu jaki nastąpił w tej organizacji. Według informacji Sądu Wojewódzkiego w Warszawie zawartej w piśmie z dnia 22 września 1995 r. wpis do rejestru osób, które miałyby reprezentować Komisję jest nieprawomocny.

W tej sytuacji Sądy uprawnione do rozstrzygania o skardze o wznowienie postępowania powinny wstrzymać się z jej rozpoznaniem do czasu wyjaśnienia, kto jest uprawniony do reprezentowania Komisji Krajowej "Solidarność 80". Postępując odmiennie Sądy uniemożliwiły rozpoznanie skargi o wznowienie pod względem merytorycznym. Nie wyjaśniono też, jakie stanowisko wobec złożonej skargi zajmują osoby, które miałyby obecnie reprezentować Komisję Krajową.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rewizja nadzwyczajna nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Ministra Sprawiedliwości sądy uprawnione do rozstrzygnięcia skargi o wznowieniu postępowania powinny wstrzymać się z jej rozpoznaniem do czasu wyjaśnienia, kto jest uprawniony do reprezentowania Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność 80". Tym samym kwestionuje on zwłaszcza oparcie przez Sąd Apelacyjny w Katowicach rozstrzygnięcia na ustaleniu (na podstawie posiadanych przez ten Sąd wiadomości z urzędu, między innymi z akt tego Sądu, [...]), że na Zjeździe Krajowym NSZZ "Solidarność 80", odbytym w dniach 27-28 kwietnia 1995 r. dokonano zmiany statutu związku, a w rejestrze sądowym jako uprawnieni do reprezentowania związku wpisani zostali Zbigniew P. (przewodniczący) oraz Ryszard M. (wiceprzewodniczący).

Wprowadzie postanowienie Sądu Wojewódzkiego w Warszawie z dnia 28 lipca 1995 r., [...], którym w rejestrze sądowym jako osoby uprawnione do reprezentowania "Solidarność 80" wpisani zostali Zbigniew P. i Ryszard M., w chwili wydawania postanowienia przez Sąd Apelacyjny w Katowicach, nie było jeszcze prawomocne, jednakże nabrało ono prawomocności w następstwie rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 19 marca 1996 r., [...], którym oddalił on rewizję od postanowienia z 28 lipca 1995 r. Stało się to przy tym powodem złożenia przez prokuratora uczestniczącego w rozprawie przed Sądem Najwyższym wniosku o umorzenie postępowania (z powołaniem się na art. 355 k.p.c.). W tym stanie rzeczy nie może być kwestionowany pogląd, że wnoszący skargę o wznowienie postępowania w imieniu "Solidarność 80", a następnie zażalenie na zarządzenie Prezesa Sądu Wojewódzkiego w Katowicach (Stanisław K.) nie był uprawniony do działania jako osoba upoważniona do reprezentowania tego Związku. W konsekwencji też nawet jeżeliby uznać, że Sąd Apelacyjny nie wyjaśnił w dostateczny sposób czy Stanisław K. mógł złożyć skargę o wznowienie postępowania w sprawie rejestracji NSZZ "Solidarność 80" Regionu Ś.-D., to jednak nie mogłoby to stanowić wystarczającej podstawy uchylenia postanowienia

tego Sądu w trybie rewizji nadzwyczajnej.

W rewizji nadzwyczajnej podniesiono także, że Sąd Apelacyjny nie wyjaśnił, jakie stanowisko wobec złożonej skargi zajmują osoby, które miałyby obecnie reprezentować Komisję Krajową. Również ten zarzut nie uzasadnia, w ocenie Sądu Najwyższego, wniosku o uchylenie postanowienia Sądu Apelacyjnego. W toku bowiem postępowania przed Sądem Najwyższym przedstawiciel Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność 80" A. Ad. oświadczył, że Komisja ta nie zgłasza żadnych zastrzeżeń co do nazwy przyjętej przez Niezależny Samorządny Związek Zawodowy "Solidarność 80" Region Ś.-D. z siedzibą w K.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 421 § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

=====